

EUROOPA
KOMISJON

Brüssel, 12.2.2013
COM(2013) 68 final

2013/0043 (NLE)

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

mille kohaselt lubatakse Lätil kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ning artiklitest 168 ja 168a

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

Ettepaneku põhjus ja eesmärgid

Vastavalt nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) (edaspidi „käibemaksudirektiiv”) artikli 395 lõikele 1 võib nõukogu ühehäälselt komisjoni ettepaneku põhjal anda igale liikmesriigile loa võtta erimeetmeid kõnealuse direktiivi sätetest erandite tegemiseks, et lihtsustada maksukogumismenetlust või ära hoida teatavat liiki maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Komisjonis 17. juunil 2011 registreeritud kirjaga taotles Läti Vabariik (edaspidi „Läti”) luba sellise meetme kohaldamiseks, mis teeb erandi mahaarvamiseõigust reguleerivatest üldpõhimõtetest. Komisjonis 27. augustil 2012 registreeritud kirjaga muutis Läti oluliselt kõnealust taotlust. Komisjon teavitas 26. novembri 2012. aasta kirjaga käibemaksudirektiivi artikli 395 lõike 2 kohaselt teisi liikmesriike Läti taotlusest. Komisjon teatas 30. novembri 2012. aasta kirjas Lätile, et tal on olemas taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

Üldine taust

Käibemaksudirektiivi artiklites 168 ja 168a on sätestatud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha selliste ostude puhul tasutud käibemaks, mida tehakse maksustatavate tehingute tarbeks. Sama direktiivi artikli 26 lõike 1 punktiga a on ette nähtud, et ettevõtte vara hulka kuuluvate kaupade kasutamist isiklikuks tarbeks tuleb käsitada tasu eest teenuste osutamisenä, kui nendelt kaupadelt oli käibemaks mahaarvatav. Kõnealuse süsteemi kohaselt on lubatud isikliku kasutuse eest esialgselt mahaarvatud käibemaksu tagastamine.

Sõiduautode puhul on kõnealust süsteemi keeruline kohaldada peamiselt seetõttu, et raske on eristada sõiduki kasutamist isiklikuks või ettevõtluse tarbeks. Aruannete koostamine ja kontrollimine on lisakoormus nii ettevõtetele kui ka maksuametile; see kehtib ka juhul, kui Läti saaks kasutada käibemaksudirektiivi artikli 168a lõikega 2 ettenähtud võimalust piirata ametiautodega seotud kulutuste mahaarvamist proportsionaalselt maksukohustuslase sõiduki tegeliku ettevõtluse tarbeks kasutamisega.

Seepärast on Läti taotlenud luba piirata algse mahaarvamise kindlaksmääratud protsendimäära ja samas vabastada ettevõtjad isiklikku kasutamist kajastavast arvepidamisest. Sellega lihtsustatakse süsteemi kõigi asjaomaste poolte jaoks ning samal ajal takistatakse ebaõigest arvepidamisest tulenevat maksudest kõrvalehoidumist või maksustamise vältimist.

Läti esitatud teabest ilmneb, et keskmiselt 20 % ametiautodest kasutatakse isiklikuks tarbeks. Seepärast tuleks kindlaks määrata protsendimäära piirang 20 %.

Uut süsteemi kohaldatakse kõigi selliste maksimaalselt kaheksa istekoha ja vähem kui teatava massiga sõiduautode suhtes, mida ei kasutata üksnes ettevõtluse tarbeks. Teatavate eritegevuste jaoks kasutatavad sõiduautod jäetakse mahaarvamise õiguse piirangu reguleerimisalast välja ja seetõttu käsitletakse neid tavaeeskirjade alusel: edasimüümiseks, rentimiseks või liisimiseks ostetavad sõidukid; reisijate- (nt taksod) või kaubaveoks kasutatavad sõidukid; õppesõiduks kasutatavad sõidukid; valve- või hädaabiteenusteks kasutatavad sõidukid; autode müügiesitluseks kasutatavad sõidukid.

Komisjon esitas 29. oktoobril 2004 ettepaneku nõukogu sellise direktiivi kohta, mis hõlmab kululiikide ühtlustamist, mille suhtes võivad liikmesriigid kohaldada mahaarvamise keeldu (nn käibemaksu lihtsustamise ettepanek (KOM(2004) 728 (lõplik)). Kuna käesolev ettepanek hõlmab sõiduautodega seotud kulusid, ei tohi kehtivusaega pikendada kauemaks kui kavandatava direktiivi vastuvõtmise ja jõustumiseni. Erandit võib kohaldada üksnes kuni 31. detsembrini 2015 juhul, kui kavandatav direktiiv ei ole selleks kuupäevaks jõustunud, mille jooksul on võimalik hinnata, kas 20 % piirang on endiselt õige lahendus, mis kajastab sõiduautode ettevõtluseks ja isiklikuks tarbeks kasutamise üldist jaotust. Igale pikendamistaotlusele tuleb lisada aruanne, mis sisaldab ülevaadet kohaldatud protsendimäära kohta ning mis tuleb koos kõnealuse taotlusega saata komisjonile 31. märtsiks 2015.

Ettepaneku valdkonnas kehtivad õigusnormid

Sarnaseid erandeid seoses mahaarvamisõigusega on võimaldatud ka teistele liikmesriikidele.

Direktiivi 2006/112/EÜ artikliga 176 on ette nähtud, et nõukogu määrab kindlaks kulud, millelt käibemaksu maha ei arvata. Kuni kõnealuste kulude kindlaksmääramiseni lubatakse liikmesriikidel säilitada 1. jaanuaril 1979 kehtinud erandid. Seepärast kehtivad mitmed senist olukorda säilitavad sätted, millega piiratakse õigust arvata maha sõiduautodega seotud käibemaksu.

2. HUVITATUD ISIKUTEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

Konsulteerimine huvitatud isikutega

Ei kohaldata.

Eksperdiarvamuste kogumine ja kasutamine

Välisekspertide arvamusi ei olnud vaja kasutada.

Mõju hindamine

Käesoleva otsuse ettepaneku eesmärk on eelkõige hõlbustada käibemaksu sissenõudmist seoses sõiduautodega, mida osaliselt kasutatakse ettevõtluse tarbeks, seega on selle võimalik mõju positiivne. Samas püütakse selle abil vältida ebaõigest arvepidamisest tulenevat maksudest kõrvalehoidumist.

Erandi kitsa reguleerimisala ning piiratud kohaldamisaja tõttu on mõju siiski igal juhul piiratud.

3. ETTEPANEKU ÕIGUSLIK KÜLG

Kavandatud meetmete kokkuvõte

Lätile antav luba piirata käibemaksu mahaarvamisõigust 80 %ga kulutustelt, mis on seotud ametiautodega, mida ei kasutata üksnes ettevõtluse tarbeks. Käibemaksu mahaarvamisõiguse piiramisega vabastatakse maksukohustuslane käibemaksu arvestamisest sõiduki isiklikult kasutamiselt.

Õiguslik alus

Käibemaksudirektiivi artikkel 395.

Subsidiaarsuse põhimõte

Kooskõlas käibemaksudirektiivi artikliga 395 peab liikmesriik, kes soovib kasutusele võtta meetmeid, millega tehakse erand kõnealusest direktiivist, saama nõukogult loa nõukogu otsusena. Seega vastab ettepanek subsidiaarsuse põhimõttele.

Proportsionaalsuse põhimõte

Ettepanek on proportsionaalsuse põhimõttega kooskõlas järgmistel põhjustel.

Otsus käsitleb liikmesriigile tema enda taotlusel antud luba ja sellega ei määrata mingeid kohustusi.

Erimeede on erandi piiratud reguleerimisala arvestades kooskõlas taotletava eesmärgiga.

Vahendi valik

Käibemaksudirektiivi artikli 395 kohaselt on erandi tegemine ühistest käibemaksueeskirjadest võimalik vaid komisjoni ettepaneku põhjal nõukogus ühehäälselt antud loa alusel. Lisaks on nõukogu otsus sobivaim vahend, sest selle saab adresseerida üksikutele liikmesriikidele.

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta ELi eelarvet.

5. TÄIENDAV TEAVE

Läbivaatamis-/muutmis-/aegumisklausel

Ettepanek sisaldab aegumisklauslit.

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega kohaselt lubatakse Lätis kehtestada erimeede, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi) artikli 26 lõike 1 punktist a ning artiklitest 168 ja 168a

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ (mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi),¹ eriti selle artikli 395 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjonis 17. juunil 2011. aastal ja 27. augustil 2012. aastal registreeritud kirjas taotles Läti erandi tegemist direktiivi 2006/112/EÜ sätetest, millega reguleeritakse sisendkäibemaksu mahaarvamise õigust seoses sõiduautodega.
- (2) Komisjon teatas Läti taotlusest teistele liikmesriikidele 26. novembri 2012. aasta kirjaga. Komisjon teatas 30. novembri 2012. aasta kirjas Lätile, et tal on olemas taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.
- (3) Direktiivi 2006/112/EÜ artiklitega 168 ja 168a on ette nähtud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha selliste kaupade ja teenuste eest tasutud käibemaks, mida ta kasutab maksustatavate tehingute tarbeks. Kõnealuse direktiivi artikli 26 lõike 1 punktis a nõutakse käibemaksu arvestamist, kui ettevõtte vara kasutatakse muuks kui ettevõtluse tarbeks.
- (4) Muuks kui ettevõtluse tarbeks kasutamist on raske täpselt määratleda ja isegi kui see on võimalik, on selline mehhanism tihti koormav. Taotletud loa kohaselt tuleks mitte üksnes ettevõtluse tarbeks kasutatavate sõiduautode kuludest mahaarvatav käibemaks kehtestada ühtse protsendimäärana koos mõnede eranditega. Läti esitatud teabe alusel on põhjendatud protsendimäär 80 %. Selleks et vältida topeltmaksustamist, tuleks käesoleva otsusega lubatud piirangu rakendusallas tühistada nõue arvestada käibemaksu sõiduautode muuks kui ettevõtluse tarbeks kasutamise korral. Kõnealuse lihtsustamise meetme alusel jäetakse kõrvale vajadus pidada arvet ametiautode isiklikuks tarbeks kasutamise kohta ning samal ajal välditakse ebaõigest arvepidamisest tulenevat maksudest kõrvalehoidumist.

¹ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

- (5) Loa kohast mahaarvamisõiguse piirangut tuleks kohaldada sellise käibemaksu suhtes, mida on makstud ostetud, liisitud, ühendusesiseselt omandatud või imporditud konkreetsetelt sõiduautodelt ja nendega seotud kuludelt, sealhulgas ostetud kütuselt.
- (6) Luba tuleks kohaldada üksnes selliste sõiduautode suhtes, mille suurim lubatud mass ei ületa 3 500 kilogrammi, ning milles ei ole lisaks juhi istekohale rohkem kui kaheksa istekohta. Kõikide sõiduautode, mille mass ületab 3 500 kilogrammi, ning milles on lisaks juhi istekohale rohkem kui kaheksa istekohta, muuks kui ettevõtluse tarbeks kasutamine on ettevõtluse liigist või laadist olenevalt ebaoluline. Tuleks esitada selliste sõiduautode üksikasjalik loetelu, mis on kõnealuse loa reguleerimisalast välja jäetud ning mis põhineb autode konkreetsetel kasutusel.
- (7) Komisjon võttis 29. oktoobril 2004. aastal vastu ettepaneku nõukogu direktiivi kohta, millega muudetakse direktiivi 77/388/EMÜ,² et lihtsustada käibemaksuga seotud kohustusi. Vahepeal on direktiiv 77/388/EMÜ asendatud direktiiviga 2006/112/EÜ. Käesolev ettepanek hõlmab selliste kulukategooriate ühtlustamist, mille suhtes võib kohaldada mahaarvamisõiguse erandeid. Käesoleva ettepaneku alusel võib erandit mahaarvamisõigusest kohaldada maantee-mootorsõidukite suhtes. Seepärast on asjakohane piirata käesoleva otsuse kohaldamisperioodi kuni kõnealuse direktiivi jõustumiseni. Siiski on vaja näha ette loa aegumise konkreetne kuupäev juhaks, kui kõnealune direktiiv ei ole ettenähtud kuupäevaks jõustunud, sest kõnealune luba ning ettevõtluse ja isiklikuks tarbeks kasutamise üldise jaotuse protsendimäär on vaja üle vaadata.
- (8) Kui Läti arvates on vajalik loa pikendamine pärast 2015. aastat, peaks ta hiljemalt 30. märtsiks 2015 esitama komisjonile aruande ülevaatega kohaldatud protsendimäära kohta ning loa pikendamise taotluse.
- (9) Erandi kohaldamine ei mõjuta oluliselt lõpptarbimise etapis kogutava maksutulu summat ning see ei mõjuta ebasoodsalt käibemaksust tulenevaid liidu omavahendeid,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artiklitest 168 ja 168a lubatakse Lätil piirata 80%-lise määraga õigust arvata maha käibemaks selliste sõiduautodega seotud kuludelt, mida ei kasutata üksnes ettevõtluse tarbeks.

Artikkel 2

Erandina direktiivi 2006/112/EÜ artikli 26 lõike 1 punktist a ei tohi Läti käsitada maksukohustuslase ettevõtte varade hulka kuuluvate sõiduautode kasutamist isiklikuks tarbeks tasu eest teenuste osutamisenä, kui kõnealuse sõiduki suhtes kohaldatakse käesoleva otsuse artikli 1 kohaselt käibemaksu mahaarvamise õiguse piirangut.

² KOM(2004) 728 (lõplik)

Artikkel 3

Artiklis 1 osutatud kulud hõlmavad selliste autode ostmist, liisimist, ühendusesiseselt omandamist või importimist ning nende hooldus-, remondi- ja kütusekulusid.

Artikkel 4

Artikleid 1 ja 2 tuleks kohaldada üksnes selliste sõiduautode suhtes, mille suurim lubatud mass ei ületa 3 500 kilogrammi, ning milles ei ole lisaks juhi istekohale rohkem kui kaheksa istekohta.

Artikkel 5

Artikleid 1 ja 2 ei kohaldata järgmiste sõiduautokategooriate suhtes:

- a) edasimüümiseks, rentimiseks või liisimiseks ostetavad sõidukid;
- b) tasu eest reisijateveoks, sh taksoteenuseks kasutatavad sõidukid;
- c) kaubaveoteenuseks kasutatavad sõidukid;
- d) õppesõiduteenuseks kasutatavad sõidukid;
- e) valveteenuseks kasutatavad sõidukid;
- f) hädaabiteenuseks kasutatavad sõidukid;
- g) autode müügiesitluseks kasutatavad sõidukid.

Artikkel 6

Käesolevas otsuses sätestatud loa pikendamise taotlus tuleb komisjonile esitada 30. märtsiks 2015.

Igale kõnealuse loa pikendamistaotlusele peab olema lisatud aruanne, mis hõlmab ülevaadet artiklis 1 sätestatud protsendimäära kohta.

Artikkel 7

Käesolev otsus kaotab kehtivuse selliste liidu eeskirjade jõustumisel, millega määratakse kindlaks, millistest maantee-mootorsõidukitega seotud kuludest ei või käibemaksu täies ulatuses maha arvata, või 31. detsembril 2015, olenevalt sellest, kumb kuupäev on varasem.

Artikkel 8

Käesolev otsus on adresseeritud Läti Vabariigile.

Brüssel,

*Nõukogu nimel
eesistuja*